

ОКЗ „Дніпропетровське медичне училище ”

Тема лекції

**Урологічні
захворювання**

Актуальність теми

Знання захворювань та ушкоджень сечових та статевих органів, а також вміння надавати невідкладну допомогу при них відіграє важливу роль у формуванні професійного статусу акушерки в майбутній практичній роботі.

Особливості діагностики урологічних захворювань

- **Анамнез захворювання**
- **Біль:** локалізація, радіація та зв'язок з актом сечопускання.
- **Дізуричні розлади:**
  - затримка сечі (ісшурія)
  - олігоурія
  - поліурія
  - анурія

Об'єктивне обстеження

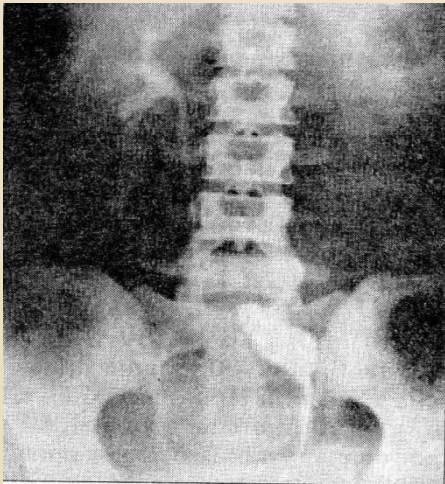

Клінічні патогномонічні симптоми:

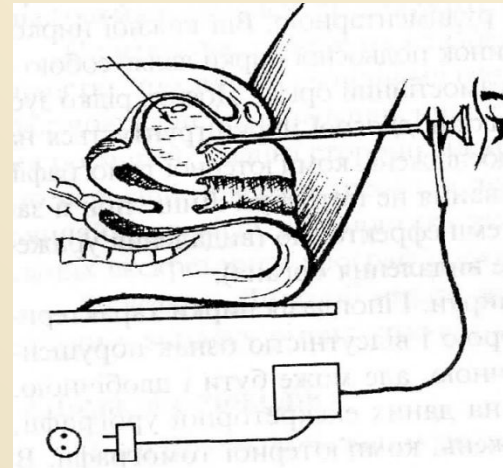
- **Симптом «метелика»** - притуплення перкуторного звуку над симфізом
- **Симптом Пастернацького** – посилення болю при коротких ударах в проекції нирки
- **Симптом Лорін-Епштейна** – посилення болю при відтягуванні яєчка
- **Симптом Ллойда** – при перкусії нирки з'являється біль у стегні

Спеціальні додаткові методи обстеження

- ▶ **УЗД**
- ▶ **Урографія – проводиться при стабільній гемодинаміці, АТ**
- ▶ **Пункція сечового міхура**
- ▶ **Цистоскопія**

Екскреторна урограма.

Цистоскопія

Ушкодження органів сечовидільної системи

***За анатомічною ознакою: ушкодження
нирок, сечоводів, сечового міхура,
уретри (сечівника)***

За механізмом травми:

- Закриті – забій, здавлення***
- Відкриті – рани, розчавлення, відриви,
розриви***

клінічних ознак при травмах органів СВС

Ушкодження нирок:

- **біль з іррадіацією в сечоводи**
- **гематурія (джгутики)**
- **гіпомолемічний шок**
- **спонтанні розриви при наявності гематом**
- **перитоніт**

Ушкодження сечоводів:

- **перитоніт**
- **флегмона заочеревинного простору**

Ушкодження сечового міхура:

- **урогематома**
- **симптом «метелика»**

Ушкодження уретри:

- **затримка сечовипускання з виділеннями крапель крові із меатуса**

Ушкодження яєчка і придатків:

- **гематома каєитки**
- **випадання яєчок**

Перша допомога при травмах сечостатевих органів

- з'ясувати наявність гематом;
- визначити характер гематурії;
- визначити шоківий індекс Альговера;
- при відкритих ушкодженнях з'ясувати наявність виділення крові та сечі через рановий канал;
- провести аутоаналгезію ;
- гемостаз (а/с пов'язка «Тахокомб»; введення гемостатиків 12,5% р-ну дицинону 1мл в/в на фіз. розчині або 0,025% андроксону в/в, або 1,5% р-н гемофобіну 1мл в/в);
- накласти гіпотермічний пакет;
- термінова госпіталізація на ношах до урологічного відділення;
- по шляху транспортування протишокова терапія за призначенням лікаря;
- при розривах сечового міхура та уретри необхідно перш за все виконати надлобкову пункцію сечового міхура для відтоку сечі.

Захворювання нирок

Сечокам'яна хвороба – утворення каменів у ниркових каналцях

Пієлонефрит – інфекційний запальний процес паренхіми і мисок нирки

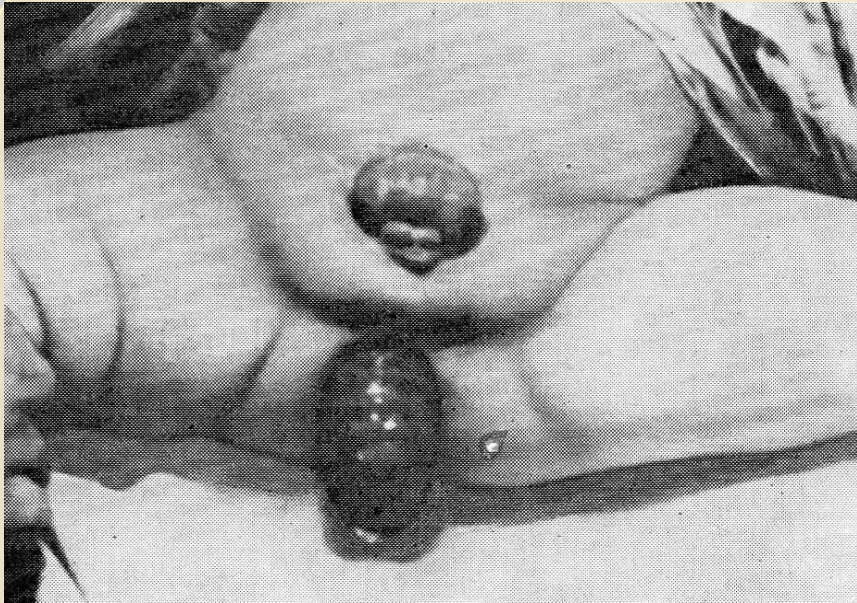
Гідронефроз – накопичення первинної сечі у лоханці та мисках нирки

Паранефрит – гнійно-запальний процес навколониркової клітковини

Захворювання сечового міхура

- ▶ **Цистит** – інфекційно-запальний процес слизової оболонки сечового міхура
- ▶ **Цисталгія** – зміни осадку сечі у жінок
- ▶ **Екстрофія** - відсутність передньої стінки сечового міхура
- ▶ **Камені сечового міхура**

Екстрофія сечового міхура

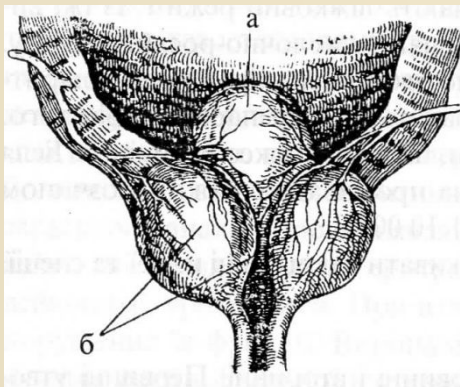
Цисталгія

Кістозний цистит

Захворювання передміхурової залози

- ▶ **Аденома** – доброякісна гіперплазія залози
- ▶ **Рак** – злоякісна гіперплазія залози
- ▶ **Простатит** – запалення залози

Доброякісна гіперплазія передміхурової залози:
а – бокових переуретральних залоз
б – субцервікальних залоз

Надання першої допомоги при нирковій коліці

Етап	Захід	Лікарські засоби та втручання
1.	Уведення аналгетичних та спазмолітичних засобів.	Вводяться спазмолітики: нейротропні та міотропні. Нейротропні спазмолітики визивають спазмолітичний ефект шляхом порушення передачі нервових імпульсів через М-холінорецептори. Можна застосувати бутилскополамін (бускопан, спазмобрю, бускоцин) – призначення за віком. Застосовуються також селективні холінолітики – баралгетас, баралгін, максіган, ренальган, спазмолгон, спазмогард.
2.	Теплові процедури, блокади.	Теплові ванни, грілка. Блокада круглої зв'язки матки або сім'яного канатика за Лоріном-Епштейном проводиться при неефективності вище перелікованих заходів.
3.	Катетеризація сечовода	
4.	Видалення конкременту консервативним шляхом	Призначення "водних ударів" з обережністю, застосування спазмолітичних засобів – бутилскополаміну, но-спазму, баралгіну. Для стимуляції відходження каменів нижньої третини сечоводу застосовують α -адреноблокатори групи кардура, альфузозину, тамсулозину (омнік).
5.	Фізіолікування	Діатермія, вібротерапія.
6.	Літотрипсія	
	<i>За відсутністю ефекту</i>	<i>Оперативне лікування</i>

Перша допомога при гострій затримці сечі

З'ясувати причини :

- механічні (аденома, камінь, фімоз, розриви уретри)
- рефлексорні (після операцій на промежині, органів малого тазу, прямій кишці)

Тактика:

- викликати «умовний» рефлекс, ввести спазмолітики
- вивести сечу за допомогою катетера Нелатона або Фолея

Захворювання яєчок

Гідроцеле – скупчення рідини між

листками власної оболонки яєчок

Варікоцеле – варикозне розширення

яєчкової вени

Крипторхізм – не опущення яєчок

Орхіт – запалення яєчок

Рак – злоякісна гіперплазія

Захворювання статевого члена

Фімо́з – звуження крайньої плоті

Парафі́моз – защемлення голівки

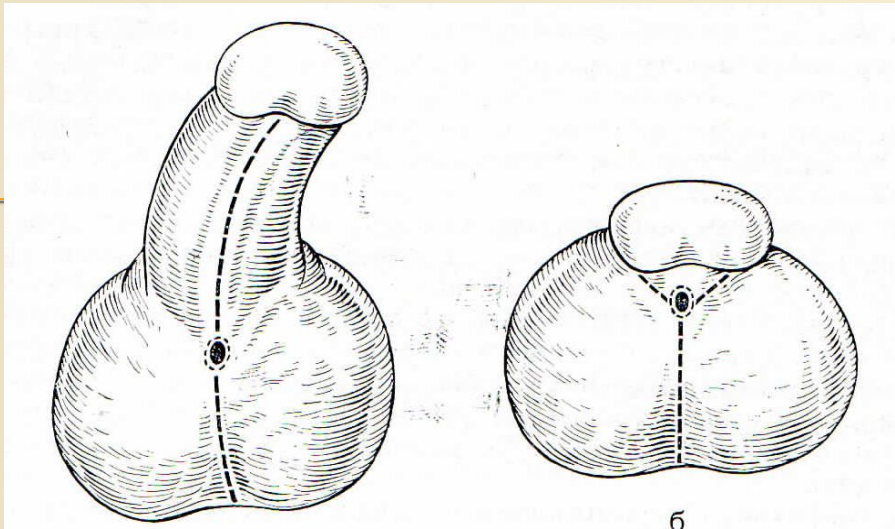
через звужену крайню плоть

Гіпоспадія – аномалія розвитку

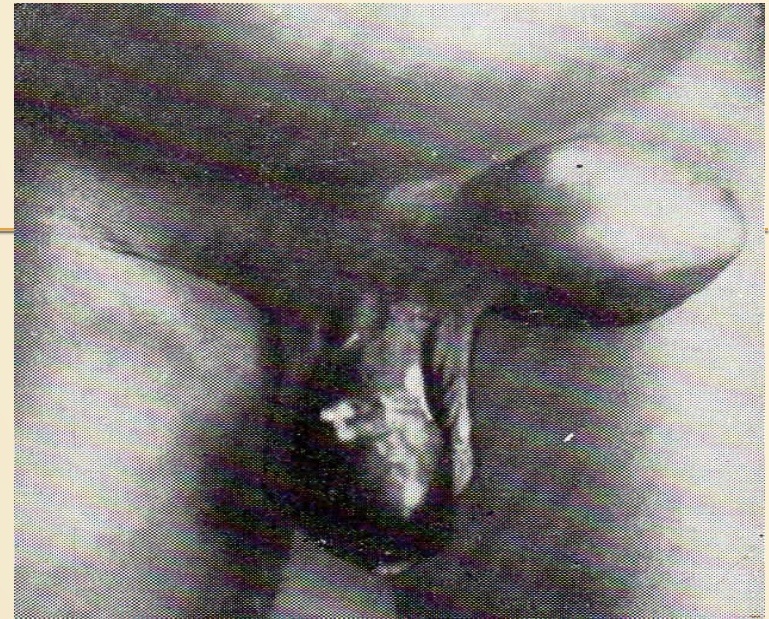
уретри

Рак – злоякісна гіперплазія

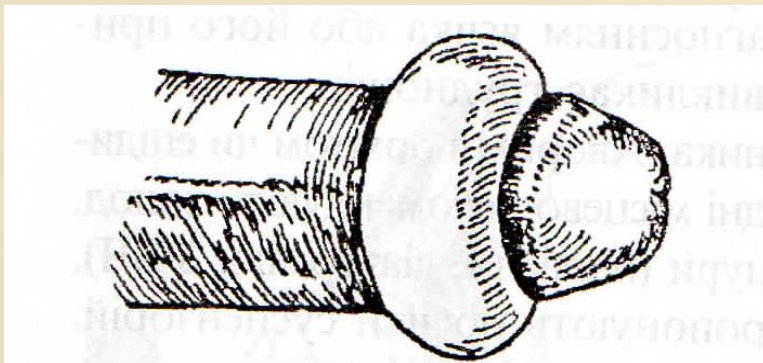
кавернозних тіл статевого члена

Гіпоспадія

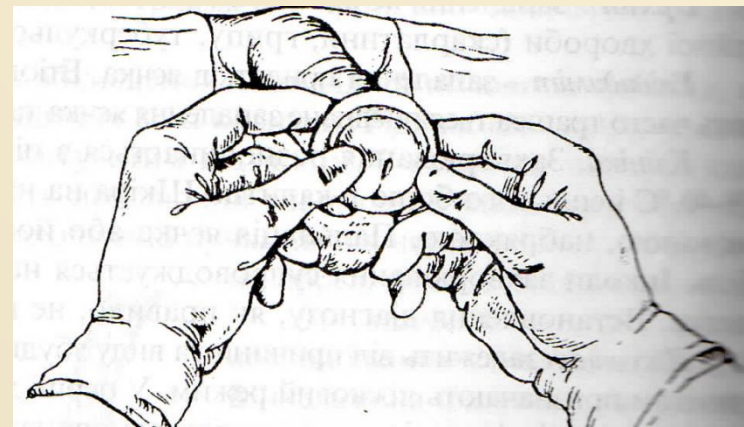

Рак статевого члена

Парафімо

з

**Вправлення голівки
статевого
члена при парафімозі**

ДЯКУЮ ЗА УВАГУ!